Pozulmuş və natamam verilənlərlə əməliyyatlar

Bəzən əldə etdiyimiz verilənlər natamam və düzgün olmaya bilər. Bəzən verilən data itkiyə uğrayır və bizi məqsədimizdən yayındıra bilir. Bu vəziyyətlərdə nə etməli olduğumuza nəzər yetirməyə çalışaq. Ancaq əvvəlcə natamam bir data yaradaq.

Göründüyü kimi, 'np.nan' kodu verilənlərdə 'Not a number' yaradır.

```
df = pd.DataFrame(arr, index = ['Index1','Index2','Index3'],columns = ['Column1','Column2','Column3'] )
df
```

	Column1	Column2	Column3	1
Index1	10.0	20.0	NaN	
Index2	3.0	NaN	NaN	
Index3	13.0	NaN	4.0	

Və biz bu verilənlərlə DataFrame əmələ gətirdik.

Mən demirəm ki, buradan görəcəyiniz addımları mütləq istifadə edin. Amma buradakı prosedurun addımları araşdırdığınız(nəzərdən keçirdiyiniz), istədiyiniz və ya axtarılan datadan asılı olaraq dəyişə bilər. Bəzən dataların natamam olduğu yerlərdə ortalama, 0, 1 və standart kənarlaşma kimi parametrlər yerləşdirilə bilər. Bəzən isə boş məlumatlar birbaşa silinir. Nə etmək istədiyiniz tamamilə sizin seçiminizə bağlıdır.

df.dropna()

Məsələn, vuxarıdakı kod hər bir İndeks üzrə sətirdə ən azı bir 'NaN' varsa, həmin sətiri silər

df.dropna(axis = 1)

	Column1	0
Index1	10.0	
Index2	3.0	
Index3	13.0	

'Sütun'a uyğun olaraq 'Axis' parametrini təyin etdikdə, o, bizə heç bir 'NaN' dəyəri olmadan 'Column1'i qaytarır və digər sütunları silir. Eyni zamanda, 'inplace' parametrinin dəyərini 'True' olaraq təyin etməsəz, bu əməliyyatın nəticəsi, daimi olaraq tətbiq edilməyəcəkdir.

df.dropna(thresh = 2)

	Column1	Column2	Column3	1
Index1	10.0	20.0	NaN	
Index3	13.0	NaN	4.0	

Sizcə, burada 'thresh' parametri nəyi ifadə edir? Belə deyək, bu, " verilən ox üzrə ən azı iki tam məlumat (yəni, pozulmamış və ya null olmayan) varsa, silmə" deməkdir. Təbii ki, bu rəqəmi siz gördüyünüz işə görə təyin edirsiniz.

df.fillna(value = 0)

	Column1	Column2	Column3	2
Index1	10.0	20.0	0.0	
Index2	3.0	0.0	0.0	
Index3	13.0	0.0	4.0	

Bu kod boş verilənlərə "*value*" parametrinin aldığı dəyəri təyin edir. Nümunədə "*value*" parametrinə '0' verilmiş və bu göstərici 'NaN' olan dəyərlərə təyin edilmişdir. Biz burada '**String**' dəyərlər də işlədə bildiyimiz üçün *fillna()* metodunun olduqca funksional və yararlı olduğunu ifadə edə bilərik.

Fərz edək ki, verilənlərin strukturu uyğundur və axtardığımız verilənlər ortalamadan asılı deyildir və biz ortalama dəyəri 'NaN' qiymətlərinə təyin edirik.

df.sum()

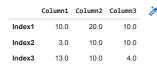
```
Column1 26.0
Column2 20.0
Column3 4.0
dtype: float64
```

df.sum().sum()

50.0

Siz burada, ilk kodun göründüyü kimi hər bir "Sütun" dəyərinin cəmini verdiyini, Növbəti kodun isə bu ədədlərin hamısını cəmlədiyini görə bilərsiniz.

df.fillna(value = (df.sum().sum())/ 5)

Bu məntiqi yanaşmanı 'value' -yə təyin edib 5-ə bölsək (ortalamanı almaq üçün), o, 'NaN' qiymətlərinin yerinə '10' təyin edəcək.

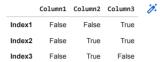
Eyni məntiqi yanaşma ilə standart sapma və variasiya kimi dəyərləri də edə bilərik. Amma bunu əvvəlki yazımızda izah etdik və kodu orada asanlıqla tətbiq edə bilərsiniz.

Bəzən daha sadə sorğular da olduqca funksional - yararlı ola bilir:

df.size

Burada nə qədər data olduğunu bizə göstərər.

df.isnull()

'True' dəyərləri burada 'NaN' dəyərlərin olduğu mövqeyi ifadə edir

df.isnull().sum()

Column2 2 Column3 2 dtype: int64

Bu kod sütunlarda neçə ədəd "NaN" dəyər olduğunu ifadə edər.

df.isnull().sum().sum()

4

Bu kod ümumi verilənlərdə neçə ədəd "NaN" dəyər olduğunu ifadə edər.

Datada toplam göstəricilərin sayını və eləcə də neçə 'NaN' dəyərin olduğunu bilsək, hər bir 'Column' üzrə dolu xanaların sayını da tapa bilərik:

df.size - df.isnull().sum()

Column1 9 Column2 7 Column3 7 dtype: int64

Yuxarıdakı kodun nəticəsinə nəzər yetirsək 'Column' üzrə dolu xanaların sayını bu kodun nəticəsində görə bilirik.

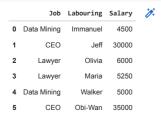
GroupBy Əməliyyatları:

GroupBy əməliyyatları Sql cədvəllərində olduğu kimidir. SQL-i bilməsəniz belə rahat olun. Çətin mövzu deyil, amma vacib mövzudur. GroupBy əməliyyatları istədiyiniz əməllərin nəticəsini qruplar formasında göstərir.

data = {'Job': ['Data Mining','CEO','Lawyer','Data Mining','CEO'],'Labouring': ['Immanuel','Jeff','Olivia','Maria','Walker','Obi-Wan'], 'Salary': [4500,30000,6000,5250,5000,350,000], data

Datamızı yaratdıqdan sonra, biz onu DataFrame -ə daxil edək:

df = pd.DataFrame(data)

SalaryGroupBy = df.groupby('Salary')

SalaryGroupBy

SalaryGroupBy.min()

SalaryGroupBy.max()

Gördüyümüz kimi hansı aqreqat funksiyaları işlədsək, nəticələr cədvəl olaraq çıxışa verilir.

df.groupby('Salary').sum()

Yuxarıdakı aqreqat funksiyalardan istifadə etdikdə bu şəkildə də yazılışdan istifadə edərək kodunuzu qısalda bilərsiniz.

df.groupby('Job').sum().loc['CEO'] # CEO -nun toplam maaşı

Salary 65000 Name: CEO, dtype: int64

df.groupby('Job').count()

df.groupby('Job').min()

Numpy yazımızda paylaşdığımız funksiyalar burada da işlədilə bilər.

Birincidə "Salary" üzrə qruplaşdırdıq və ən aşağı maaşları çap etdik. Növbətidə ən az maaş alan vəkilin maaşını çap etdik.

```
df.groupby('Job').mean()['Salary']['CEO']
32500.0
```

Burada biz CEO-ların peşələrinə görə sıralanmış orta əmək haqqını tapırıq. GroupBy Əməliyyatları göründüyü kimi çətin bir mövzu deyil. Bu olduqca qısa və sadə mövzudur.

Concatenate, Merge və Join Funksiyaları:

Gəlin, ilk olaraq Concatenate funksiyası ilə başlayaq. Adətən birləşdirmə əməlini bu funksiya ilə həyata keçirərik. O eyni bir list içində çalışan 'zip' funksiyası kimi davranar.

```
data = {'A': ['A1','A2','A3','A4'],'B': ['B1','B2','B3','B4'],'C': ['C1','C2','C3','C4']}
data1 = {'A': ['A5','A6','A7','A8'],'B': ['B5','B6','B7','B8'],'C': ['C5','C6','C7','C8']}
df1 = pd.DataFrame(data, index = [1,2,3,4])
df2 = pd.DataFrame(data1, index = [5,6,7,8])
df1
```

A B C 1 A1 B1 C1 2 A2 B2 C2 3 A3 B3 C3 4 A4 B4 C4

df2

```
A B C
5 A5 B5 C5
6 A6 B6 C6
7 A7 B7 C7
```

İki dataset yaradaq və onu aşağıdakı kimi kombinasiya edək:

```
pd.concat([df1,df2])
```

```
        A
        B
        C
        Z

        1
        A1
        B1
        C1

        2
        A2
        B2
        C2

        3
        A3
        B3
        C3

        4
        A4
        B4
        C4

        5
        A5
        B5
        C5

        6
        A6
        B6
        C6

        7
        A7
        B7
        C7

        8
        A8
        B8
        C8
```

Həmçinin belə də birləşdirə bilərdik:

pd.concat([df1,df2], axis = 1)

```
        A
        B
        C
        A
        B
        C
        A

        1
        A1
        B1
        C1
        NaN
        NaN
        NaN

        2
        A2
        B2
        C2
        NaN
        NaN
        NaN

        3
        A3
        B3
        C3
        NaN
        NaN
        NaN

        4
        A4
        B4
        C4
        NaN
        NaN
        NaN

        5
        NaN
        NaN
        NaN
        A5
        B5
        C5

        6
        NaN
        NaN
        NaN
        A7
        B7
        C7

        8
        NaN
        NaN
        NaN
        A8
        B8
        C8
```

Burada, olmayan məlumatlar təbii ki, 'NaN' olaraq təyin olunur. Bu əməliyyat yalnız 2 dataset üçün deyil, daha çox datset olduğu hallarda da istifadə edilə bilər.

	id	Feature1	Feature2	ě
0	1	Α	В	
1	2	С	D	
2	3	Е	F	
3	4	G	Н	
4	5	1	J	

```
data2 = {
    'id': ['1', '2', '6', '7', '8'],
    'Feature1': ['K', 'M', '0', 'Q', 'S'],
    'Feature2': ['L', 'N', 'P', 'R', 'T']}
```

Join ilə davam edək. 'Join' funksiyaları, belə desək, birləşmə əməliyyatı kimi düşünülə bilər. Bu funksiyanı anlamaq üçün orta məktəbdə öyrəndiyimiz "çoxluqlar" mövzusunu xatırlaya bilərik. Beləliklə, iki dataset yaradaq və bu əməliyyatları icra etməyə başlayaq.

```
data = {'A': ['A1','A2','A3','A4'],'B': ['B1','B2','B3','B4'],'C': ['C1','C2','C3','C4']}
data1 = {'A': ['A5','A6','A7','A8'],'B': ['B5','B6','B7','B8'],'C': ['C5','C6','C7','C8']}
df1 = pd.DataFrame(data, index = [1,2,3,4])
df2 = pd.DataFrame(data1, index = [5,6,7,8])
df1
```

```
A B C

1 A1 B1 C1

2 A2 B2 C2

3 A3 B3 C3

4 A4 B4 C4
```

```
df2 = pd.DataFrame(data2, columns = ['id', 'Feature1', 'Feature2'])
df2
```

	id	Feature1	Feature2	1
0	1	K	L	
1	2	M	N	
2	6	0	Р	
3	7	Q	R	
4	8	S	Т	

'Left Join' ilə başlayaq.

table1 table2

Left Join Sql -dəki 'Left Join' əməli ilə tamamilə eynidir. Onun funksiyası yuxarıdakı şəkildə verilmişdir. Biz burada "df1" -i table1, "df2" -ni table2 olaraq qəbul edək.

df1.join(df2)

	Α	В	С	id	Feature1	Feature2	1
1	A1	В1	C1	2	М	N	
2	A2	B2	C2	6	0	Р	
3	А3	ВЗ	C3	7	Q	R	
4	A4	В4	C4	8	S	Т	

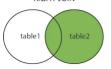
Tam tərsini edərsək sizcə nə baş verər?

df2.join(df1)

	id	Feature1	Feature2	Α	В	С	1
0	1	K	L	NaN	NaN	NaN	
1	2	М	N	A1	В1	C1	
2	6	0	Р	A2	B2	C2	
3	7	Q	R	A3	В3	C3	
4	8	S	т	Δ4	R4	C4	

Right Join, ilə də eyni mühakiməni aparmaq olar. Funksiyası və kodu aşağıda verilmişdir.

RIGHT JOIN

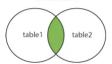

df1.join(df2, how = 'right')

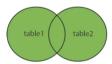
	Α	В	С	id	Feature1	Feature2
0	NaN	NaN	NaN	1	K	L
1	A1	В1	C1	2	М	N
2	A2	B2	C2	6	0	Р
3	A3	ВЗ	C3	7	Q	R
4	A4	B4	C4	8	S	Т

Növbəti olaraq 'inner' və 'outer' join funksiyalarına baxaq:

INNER JOIN

FULL OUTER JOIN

'Full Outer Join' yazıldığına fikir verməyin. Bu ad onun SQL-dəki adlandırılmasıdır. Burada biz, onu sadəcə 'outer' olaraq ifadə edirik və aşağıda hər ikisinə dair nümunələr verilmişdir.

df1.join(df2, how ='outer')

	Α	В	С	id	Feature1	Feature2	è
0	NaN	NaN	NaN	1	K	L	
1	A1	В1	C1	2	М	N	
2	A2	B2	C2	6	0	Р	
3	A3	ВЗ	C3	7	Q	R	
4	A4	В4	C4	8	S	Т	

df1.join(df2, how = 'inner')

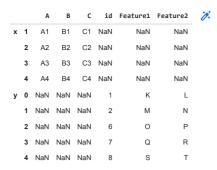
Feature2	Feature1	id	С	В	Α	
N	М	2	C1	В1	A1	1
Р	0	6	C2	B2	A2	2
R	Q	7	СЗ	ВЗ	АЗ	3
Т	S	8	C4	B4	A4	4

df1.join(df2, sort = 'True')

	Α	В	С	id	Feature1	Feature2	0
1	A1	В1	C1	2	М	N	
2	A2	B2	C2	6	0	Р	
3	А3	ВЗ	СЗ	7	Q	R	
4	A4	B4	C4	8	S	Т	

df1.join(df2, sort = 'False')

	Α	В	С	id	Feature1	Feature2	1
1	A1	В1	C1	2	М	N	
2	A2	B2	C2	6	0	Р	
3	АЗ	ВЗ	СЗ	7	Q	R	
4	A4	В4	C4	8	S	Т	

Kod çalışdıqdan sonra cədvəldən başqa yazıların ekrana gəlməsi bir xəbərdarlıq mesajı olub, xəta deyildir. Önəmli bir şey deyildir. Bəzən, bu xəbərdarlıq meajları gələcək versiyada istifadə olunmalı olacaq kod forması haggında məlumat verir.

Aşağıda 'Join' -in bütün parametrləri verilmişdir və onlar öyrəndiklərimizdən fərqli olaraq daha az istifadə olunur. İstəsəniz daha dərin araşdıra bilərsiniz.

other: DataFrame, Series, or list of DataFrame

Index should be similar to one of the columns in this one. If a Series is passed, its name attribute must be set, and that will be used as the column name in the resulting joined DataFrame.

on : str, list of str, or array-like, optional

Column or index level name(s) in the caller to join on the index in other, otherwise joins index-on-index. If multiple values given, the other DataFrame must have a Multilndex. Can pass an array as the join key if it is not already contained in the calling DataFrame. Like an Excel VLOOKUP operation.

how: {'left', 'right', 'outer', 'inner'}, default 'left'

How to handle the operation of the two objects

- · left: use calling frame's index (or column if on is specified)
- · right: use other 's index.
- outer: form union of calling frame's index (or column if on is specified) with other's index, and sort it. lexicographically.
- inner: form intersection of calling frame's index (or column if on is specified) with other's index, preserving the order of the calling's one.

Isuffix : str, default ' '

Suffix to use from left frame's overlapping columns.

rsuffix : str, default ' '

Suffix to use from right frame's overlapping columns.

sort : bool, default False

Order result DataFrame lexicographically by the join key. If False, the order of the join key depends on the join type (how keyword).

Merge əməliyyatı join əməliyyatına kifayət qədər bənzəsə də, bəzi fərqli xüsusiyyətlərə malikdir. Aşağıda daha ətraflı izah edəcəyik.

right: DataFrame or named Series

Object to merge with.

how : {'left', 'right', 'outer', 'inner', 'cross'}, default 'inner'

Type of merge to be performed

- left: use only keys from left frame, similar to a SQL left outer join; preserve key order.
- right: use only keys from right frame, similar to a SQL right outer join; preserve key order.
- outer: use union of keys from both frames, similar to a SQL full outer join; sort keys lexicographically.
- inner: use intersection of keys from both frames, similar to a SQL inner join; preserve the order of the left keys.
- cross: creates the cartesian product from both frames, preserves the order of the left keys.

on : label or list

Column or index level names to join on. These must be found in both DataFrames. If on is None and not merging on indexes then this defaults to the intersection of the columns in both DataFrames.

left_on : label or list, or array-like

Column or index level names to join on in the left DataFrame. Can also be an array or list of arrays of the length of the left DataFrame. These arrays are treated as if they are columns.

right_on: label or list, or array-like

Column or index level names to join on in the right DataFrame. Can also be an array or list of arrays of the length of the right DataFrame. These arrays are treated as if they are columns.

left_index: bool, default False Use the index from the left DataFrame as the join key(s). If it is a Multilndex, the number of keys in the other DataFrame (either the index or a number of columns) must match the number of levels.

right_index : bool, default False

Use the index from the right DataFrame as the join key. Same caveats as left_index. sort: bool, default False Sort the join keys lexicographically in the result DataFrame. If False, the order of the join keys depends on the join type (how keyword). suffixes: list-like, default is ("_x", "_y") A length-2 sequence where each element is optionally a string indicating the suffix to add to overlapping column names in left and right respectively. Pass a value of None instead of a string to indicate that the column name from left or right should be left as-is, with no suffix. At least one of the values must not be None.

copy: bool, default True

If False, avoid copy if possible

indicator: bool or str, default False

If True, adds a column to the output DataFrame called "_merge" with information on the source of each row. The column can be given a different name by providing a string argument. The column will have a Categorical type with the value of "left_only" for observations whose merge key only appears in the left DataFrame, "right_only" for observations whose merge key only appears in the right DataFrame, and "both" if the observation's merge key is found in both DataFrames.

validate : str, optional

If specified, checks if merge is of specified type.

- "one_to_one" or "1:1": check if merge keys are unique in both left and right datasets.
- "one_to_many" or "1:m": check if merge keys are unique in left dataset.
- "many_to_one" or "m:1": check if merge keys are unique in right dataset.
- "many_to_many" or "m:m": allowed, but does not result in checks.

Merge prosesinin bütün parametrlərini yuxarıda görə bilərsiniz. Amma, biz onların çoxundan istifadə etməyəcəyik

```
dataset1 = {'A':['A1','A2','A3'], 'B': ['B1','B2','B3'], 'Key': ['K1','K2','K3']}
dataset2 = {'X':['X1','X2','X3','X4'], 'Y': ['Y1','Y2','Y3','Y4'], 'Key': ['K1','K2','K3','K4']}
df1 = pd.DataFrame(dataset1,index = [1,2,3])
df2 = pd.DataFrame(dataset2,index = [1,2,3,4])
df1
```


df2

Dataseti də yaratdığımız üçün artıq başlaya bilərik.

```
pd.merge(df1,df2, on = 'Key')
```

```
A B Key X Y

0 A1 B1 K1 X1 Y1

1 A2 B2 K2 X2 Y2

2 A3 B3 K3 X3 Y3
```

Və biz artıq ilk parametrimizlə tanış olduq. Açarsözü "On" parametrinə təyin etməli - yazmalısınız. Açarsözün datasetinizdə mühüm yeri olmalıdır ki, o. əsl "acar" ola bilsin.

```
pd.merge(df1,df2, on = 'Key', how = 'left')
```


'How' parametrini artıq Join mövzusundan bilirik. Orada gördüyünüz 'inner', 'outer', 'right' kimi parametrlərə təyin edilən dəyərlər burada da keçərlidir.

pd.merge(df1,df2, on = 'Key', how = 'right')

	Α	В	Key	Х	Υ
0	A1	В1	K1	X1	Y1
1	A2	B2	K2	X2	Y2
2	A3	В3	K3	ХЗ	Y3
3	NaN	NaN	K4	X4	Y4

```
pd.merge(df1,df2, on = 'Key', how = 'outer')

A B Key X Y

0 A1 B1 K1 X1 Y1

1 A2 B2 K2 X2 Y2

2 A3 B3 K3 X3 Y3

3 NaN NaN K4 X4 Y4

pd.merge(df1,df2, on = 'Key', how = 'inner')

A B Key X Y
```

pd.merge(df1,df2, on = 'Key',how = 'right',)

0 A1 B1 K1 X1 Y11 A2 B2 K2 X2 Y22 A3 B3 K3 X3 Y3

C A B Key X Y

0 A1 B1 K1 X1 Y1

1 A2 B2 K2 X2 Y2

2 A3 B3 K3 X3 Y3

3 NAN NAN K4 X4 Y4

pd.merge(df1,df2, how = 'right', left_index=True, right_index=True)

pd.merge(df1,df2, left_index=True, right_index=True, how='outer')

pd.merge(df1,df2, left_index=True, right_index=True, how='inner')

'left_index' və 'right_index' parametrləri yuxarıdakı kodlara baxdıqda başa düşüləcək qədər sadədir. Digər parametrlər demək olar ki, istifadə edilmir, amma istəsəniz Pandas -ın öz saytı -nda araşdırma edə bilərsiniz.

Xüsusi Təşəkkürlər: <u>Batuhan Bayraktar</u>

Yazar: Nuhbalayev Ramazan

Kod Mənbəsi:

A'dan Z'ye Pandas Tutoriali (Başlangıç ve Orta Seviye) və Kaggle: batuhan35